

ergoterapeutene

Barne-, likestillings- og
inkluderingsdepartementet
Akersgata 59, Pb. 8036 Dep
0030 Oslo

Dato: 15.10.2012
Arkiv: 231
Journal: 311/12

Innspill til arbeidet med vurdering av den barnevernfaglige og normative retningen for barnevernet i lovproposisjonen til Stortinget.

Bred tverrfaglig tilnærming innen barnevernet

Norsk Ergoterapeutforbund mener det er behov for en tverrfaglig tilnærming innen barnevernet for å oppnå best mulig resultater for den enkelte og for samfunnet. Ergoterapeutene legger til grunn at profesjonsnøytralitet bør være et bærende prinsipp innen offentlige tjenester. En styrking av tilbudet til barn ved barnevernsinstitusjoner må innebære en klarere tydeliggjøring av hva som er kvalitet i tilbudet og hvilken faglig kompetanse det er behov for. Det er viktig at barnevernet har et kompetansenivå og en faglig bredde som samsvarer med institusjonenes faglige metoder og mål, jmf departementets uttalelser i kvalitetsforskriften. Ergoterapeuter har omfattende kompetanse om barns helse og om hvordan tilrettelegge for aktivitet og deltagelse og gode oppvekstvilkår for barn og unge. Derfor er ergoterapeuters kompetanse viktig og nødvendig i et tverrfaglig team i barnevern og ved barnevernsinstitusjoner.

Barns rett til aktivitet og deltagelse

Ergoterapeuter har fokus på de enkle, hverdagslige tingene. De aktivitetene barn og unge fyller livene sine med hver eneste dag, og som vi tar for gitt. Det handler om å kle på seg og stelle seg, smøre matpakken og gå til skolen. Det handler om å kunne invitere venner og ta en impulsiv tur på kino. Barn utvikler seg og lærer gjennom lek og aktivitet i samspill med andre og sine omgivelser. Mangel på aktivitet kan skape eller forsterke helseproblemer, som igjen kan gi aktivitetsproblemer. Tjenestetilbudet til barn og unge må baseres på et helsesyn som inkluderer den enkeltes evner og muligheter til å utføre ønskede aktiviteter i sine omgivelser. Det må videre legges til grunn at alle ikke bare har *behov for*, men også *rett til* aktivitet og deltagelse. Det er samfunnets plikt å legge til rette for at alle barn og unge skal kunne utnytte sine ressurser og utvikle seg optimalt på egne premisser. Barn og unge må ha meningsfulle aktiviteter som de mestrer eller kan utforske og som gir livet innhold og mening. Ergoterapeuter har kunnskap om samspillet mellom aktivitet, person og omgivelser. Det er ergoterapeuten som sammen med barnet, finner

løsningene når det blir et gap mellom hverdagens krav og helsen. Ergoterapeuter er mer opptatt av løsninger enn problemer, og tenker annerledes enn andre helsearbeidere om aktivitet og funksjoner.

Helsefremmende og forebyggende innsats

Oppvekstmiljøet må fremme inkludering og hindre utstøting og marginalisering. Helsefremmende og forebyggende arbeid krever en bredspektret og langsiktig innsats fra mange aktører og instanser. Målet må være å sikre alle barn gode og trygge oppvekst- og levekår. Det må legges vekt på generelle tiltak for å fremme fysisk helse, kognitiv, psykisk og sosial utvikling hos barn og unge. Ergoterapeuter fremmer helse ved å legge til rette for en aktiv og deltakende befolkning, et universelt utformet og inkluderende samfunn.

Ergoterapeuter som miljøterapeuter

Mange som arbeider innen barnevernsinstitusjoner er miljøterapeuter. Det finnes ingen egen miljøterapeututdanning, og ergoterapeuter arbeider som miljøterapeuter innen mange ulike områder.

Ergoterapeuter har kunnskap om psykisk helse og hverdagsaktiviteter for barn og unge og tilrettelegger for og trener på å prøve ut nye roller og lage struktur på hverdagen. Ergoterapi anvender blant annet kunnskap fra anatomi og fysiologi relatert til aktivitetsutføring og mestring og kunnskap fra psykologi og pedagogikk relatert til endringsprosesser, læring, trening og mestring. Målet er å bidra til at barn og unge får bedre muligheter til å delta i daglige aktiviteter hjemme, på barnehage/skole, eller i fritida. Grunnlaget for ergoterapi-intervensjon er kompetanse og redskaper til å kartlegge menneskers hverdagsliv og egne ønsker for aktivitet og deltakelse. Videre har yrkesgruppen kunnskap om menneskers aktivitet og omgivelsenes betydning for aktivitetsutførelsen. Inkludert i dette er betydningen av vaner, roller og interesser vesentlig for mestring av hverdagen.

Ergoterapeuter har metoder for å vurdere hvilke krav til funksjon og ferdigheter som er nødvendig for å utføre ulike aktiviteter (aktivitetsanalyse) samt gradere og tilpasse aktiviteten til den enkeltes forutsetninger. Ergoterapeuters kompetanse i miljøterapien fokuserer på tilrettelegging av aktiviteter for inkludering og mestring av hverdagen. Norsk Ergoterapeutforbund har utarbeidet et hefte om kompetanser i ergoterapi som finnes på vår nettside: <http://www.netf.no/Ergoterapeutene/om-ergoterapi/Ergoterapeuters-kompetanse>. Se også vedlagt beskrivelse av kompetanser i ergoterapi rettet spesielt mot barns helse..

Tverrfaglig samarbeid i kommunene, mellom fagpersoner, tjenester og etater

Barn/unge og deres foreldre/nærpersoner har behov for og krav på et faglig forsvarlig og helhetlig tjenestetilbud. Dette krever blant annet gode samarbeidsrutiner og prosesser på tvers av etater og yrkesgrupper innen helse-, sosial-, oppvekst- og skolesektoren. Ikke

minst er det behov for tett dialog mellom tjenesteapparatets generalist- og spesialistnivå. Ergoterapeuter i kommunehelsetjenesten vil også være aktuelle samarbeidspartnere for barnevernet.

Norsk Ergoterapeutforbund ønsker lykke til med det videre arbeidet med vurdering av den barneverfaglige og normative retningen for barnevernet i lovproposisjon til Stortinget. Vi kommer gjerne med supplerende opplysninger om det er behov for mer utdypende opplysninger om ergoterapeuters kompetanser.

Med vennlig hilsen

Mette Kolsrud
forbundsleder

Anita Engeset
spesialrådgiver